Työelämä- ja Tasa-arvovaliokunta 3.3.2026 klo 12.15
HE 118/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuosilomalain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Ammattiliitto Pro ry
Lakiasiainpäällikkö VT Patrik Stenholm

HE 118/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuosilomalain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Säästövapaalla tarkoitetaan työntekijän vuosiloman siirtämistä pidettäväksi myöhemmin.

Nykylain mukaan säästövapaa on annettava työntekijän määräämänä ajankohtana.

Säästövapaan pitämisen ajankohdan määrittelyä koskevia säännöksiä muutettaisiin niin, että työntekijän yksipuolinen oikeus määrittää säästövapaan ajankohta poistuisi.

Jatkossa työnantajalla olisi oikeus kieltäytyä työntekijän säästövapaan pitämisen ajankohtaa koskevasta pyynnöstä, jos siihen suostuminen aiheuttaisi haittaa työnantajan tuotanto- tai palvelutoiminnalle.

HE 118/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuosilomalain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Nykytila

27 § Vuosiloman säästäminen

- Työnantaja ja työntekijä saavat sopia 18 päivää ylittävän osan lomasta pidettäväksi seuraavalla lomakaudella tai sen jälkeen säästövapaana. Työntekijällä on oikeus säästää 24 päivää ylittävä osa lomastaan, jos siitä ei aiheudu työpaikan tuotanto- ja palvelutoiminnalle vakavaa haittaa. (1 momentti)
- Vuosiloman säästämisestä ja säästettävien lomapäivien määrästä työnantajan ja työntekijän on neuvoteltava viimeistään silloin, kun työnantaja 22 §:n mukaan kuulee työntekijöitä vuosiloman ajankohdasta. (3 momentti)
- **Säästövapaa on annettava työntekijälle hänen määräämänään kalenterivuonna tai hänen määrääminään kalenterivuosina. Jollei säästövapaan tarkemmasta ajankohdasta voida sopia, työntekijän on ilmoitettava säästövapaan pitämisestä viimeistään neljä kuukautta ennen sen alkamispäivää.** Mitä 25 ja 26 §:ssä säädetään vuosiloman siirtämisestä ja siirretyn loman antamisesta, koskee myös säästövapaata. (4 momentti)

Ehdotetut muutokset

27 a Säästövapaan ajankohta

- *Säästövapaan ajankohdasta on **pyrittävä sopimaan** työntekijän ja työnantajan välillä.*
- *Jos säästövapaan ajankohdasta **ei ole sovittu** vuosiloman säästämisen yhteydessä tai muutoin, **työntekijän on esitettävä pyyntö säästövapaan ajankohdasta viimeistään neljä kuukautta ennen sen toivottua alkamispäivää**. Työnantajan on annettava **perusteltu vastaus** työntekijän pyyntöön **viimeistään kuukauden kuluttua** työntekijän pyynnöstä.*
- ***Työnantaja voi kieltäytyä** työntekijän pyynnöstä, jos säästövapaan pitäminen työntekijän toivomana ajankohtana aiheuttaisi työnantajan **tuotanto- tai palvelutoiminnalle haittaa**, jota työnantaja ei voi **tavanomaisin työjärjestelyin** välttää, taikka jos se estäisi 22 §:n mukaisen **tasapuolisuuden** toteuttamisen vuosilomien ja säästövapaiden sijoittamisessa.*

HE 118/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuosilomalain muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Nykytila

22 § Työntekijöiden kuuleminen

- Työnantajan on selvitettävä työntekijöille tai heidän edustajilleen **vuosiloman antamisessa** työpaikalla noudatettavat **yleiset periaatteet**. Ennen loman ajankohdan määräämistä työnantajan on varattava työntekijälle tilaisuus esittää mielipiteensä loman ajankohdasta. Työnantajan on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon työntekijöiden esitykset ja noudatettava tasapuolisuutta lomien sijoittamisessa.

Ehdotetut muutokset

22 § Työntekijöiden kuuleminen

- Työnantajan on selvitettävä työntekijöille tai heidän edustajilleen vuosiloman antamisessa ***ja säästövapaan pitämisessä*** työpaikalla noudatettavat yleiset periaatteet. Ennen ***vuosiloman*** ajankohdan määräämistä työnantajan on varattava työntekijälle tilaisuus esittää mielipiteensä ***vuosiloman*** ajankohdasta. Työnantajan on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon työntekijöiden esitykset ja noudatettava tasapuolisuutta ***vuosilomien ja säästövapaan*** sijoittamisessa.

Ammattiliitto Pron kanta vuosilomalain 27 a §:n säästövapaan ajankohdasta

- **Esitys ei perustu työelämässä todettuun todelliseen tarpeeseen.** Säästövapaaseen liittyviä ongelmia ei ole ilmennyt käytännössä (esim. Pron edunvalvonnassa).
- **Väitetyn ongelman laajuudesta ei ole kunnollista tilastotietoa**. Jos ongelmia on esiintynyt, kyse lienee yksittäisistä erimielisyyksistä.
- **Säästövapaasta tulisi jatkossakin sopia työntekijälähtöisesti**, ottaen huomioon osapuolten molemminpuolinen lojaliteettivelvoite.
- Esityksen muutokset **eivät perustu pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytysten vahvistamiseen**, vaan yksinomaan hallituksen ideologisiin ja työnantajapoliittisiin linjauksiin.
- Esitetty muutos **vääristäisi osapuolten neuvotteluasemaa ja johtaisi siihen, että työnantaja voisi yksipuolisesti evätä työntekijältä mahdollisuuden säästövapaan sijoittamiseen** vetoamalla vain ”palvelutoiminnalle aiheutuvaan haittaan”.
- Pro ei kannata esityksen mukaista työnantajan oikeutta kieltäytyä työntekijän pyynnöstä, jos kieltäytyminen perustuisi *tuotanto- ja palvelutoiminnalle aiheutuvaan haittaan* tai epäilyyn siitä, että pyyntö estäisi *tasapuolisen vuosilomien ja säästövapaiden sijoittamisen*. Tällainen **muutos aiheuttaisi epäselvyyttä ja turhia tulkintatilanteita**.

Ammattiliitto Pron kanta vuosilomalain 22 §:n työntekijän kuulemista koskevista muutoksista

- **Esitys heikentää työsuhteen osapuolten luottamusta ja synnyttää epävarmuutta säästövapaan käytöstä** – säästövapaan käytön rajoitukset yleisiin periaatteisiin vedoten vaikuttavat työntekijän halukkuuteen ylipäätään säästää lomaa.

- Esityksessä ei ole riittävästi huomioitu säästövapaan tarkoitusta ja sen merkitystä työntekijälle yksityiselämän ja työelämän yhteensovittamisessa sekä jaksamisen ja hyvinvoinnin ylläpitämisessä. **Työntekijän suojelun periaate sivuutetaan.**

- Tarkoituksena näyttää olevan vahvistaa työnantajan direktio-oikeutta sekä yhdessä muiden työelämää koskevien lainsäädäntömuutosten kanssa heikentää työntekijän oikeuksia.

Työntekijän nykyiseen säästövapaata koskevaan päätösvaltaan ei liity sellaista käytännön ongelmaa, joka edellyttäisi sen rajoittamista.

Kiitos.

Patrik
Stenholm

Patrik.stenholm@proliitto.fi
09 172 731
proliitto.fi